

КОНСПЕКТ

ЗА КАНДИДАТ-ДОКТОРАНТСКИ ИЗПИТ ПО 4.4. НАУКИ ЗА ЗЕМЯТА (РЕГИОНАЛНА ГЕОЛОГИЯ)

1. Характер на научния подход в регионалната геология. Принципи на тектонското райониране.
2. Нови елементи в плейт-тектонския модел: индикаторна роля на ултрависокобаричния и високобаричния метаморфизъм.
3. Нови елементи в плейт-тектонския модел: процеси на корова екстензия в орогенните пояси (синконвергентна и постконвергентна екстензия).
4. Основни елементи в строежа на континенталната земна кора: характер на районите на проява на архайска, протерозойска и фанерозойска тектоника.
5. Общи особености на фанерозойските орогенни постройки.
6. Обхват на Алпо-Хималайската верига. Причини за формирането ѝ. Концепция за т.нар. Тетиски океани.
7. Алпи: строеж- основни елементи, структурно-метаморфна и тектонска еволюция.
8. Карпати: форланд и основни тектонски единици. Връзка с веригата на Балканидите.
9. Строеж на Турция: Понтиди, Анатолиди и Тавриди и основни сутурни зони.
10. Тектонски зони в Еленидите. Егейска метаморфна провинция и връзката и с метаморфните пояси в западна Турция.
11. Общи закономерности на сегментите от Алпо-Хималайската верига: разпространение на метаморфните комплекси, присъствие и характер на деформациите на доалпийския фундамент, характер на сутурните зони, еволюция на форландовите басейни, темпорална еволюция на деформационните процеси, проява на син/постконвергентна екстензия.
12. Мястото на територията на България сред първоразредните структурни области в Югоизточна Европа. Морфотектонско райониране на България.
13. Основни черти в строежа и развитието на Алпийския ороген в България. Алпо-Хималайския орогенен пояс – продукт от развитието на Тетиса. Главни етапи в изграждането на алпийския ороген в България.
14. Структурно-тектонско райониране на територията на България – основни принципи, обща характеристика на първоразредните тектонски единици.

15. Вътрешни зони на Балканидите: Родопски масив, Краищенска зона, Сакар-Странджанска зона – общи особености, граници и строеж.
16. Сръбско-Македонски масив. Обща характеристика. Граници. Строеж. Взаимоотношения с Родопския масив и сутурата на Тетиса.
17. Междинни зони на Балканидите: Средногорска зона - обща характеристика и граници.
18. Междинни зони на Балканидите: Източнобалканска зона – общи характеристики, граници и строеж.
19. Външни зони на Балканидите: Централнобалканска-Предбалканска зона, Западнобалканска зона – общи особености, граници и строеж.
20. Мизийска платформа – общо положение, граници обща характеристика и строеж.

Литература:

- Атанасов, А. (ред.), 1980. Нефтегазоносност на Предбалкана. - Изд. "Техника", София.
- Бончев, Ек., 1971. Проблеми на българската геотектоника. - Изд. "Техника", София.
- Бончев, Ек. (ред.), 1971. Тектоника на България. - Изд. БАН, София.
- Бончев, Ек., 1986. Балканидите. Геотектонско положение и развитие. - Изд. БАН, София.
- Иванов, Ж., (ред.), 1989. Строежие и геодинамическа еволюция на вътрешните зони на Балканидите - Краиштите и Родопска област. - Путеводител на екскурсията Е-3, XIV конгрес на КБГА, София.
- Йовчев, Й. (ред.), 1971. Тектонски строеж на България. - Изд. "Техника", София.
- Калинко, М. (ред.), 1976. Геология и нефтегазоносност на Северна България. - Изд. "Недра", Москва.
- Чаталов, Г., 1990. Геология на Странджанската зона в България. - Изд. БАН, София.
- Яранов, Д., 1960. Тектоника на България. - Изд. "Техника", София.
- Davis, G., Reynolds, S., Kluth. 2011. Structural geology of rocks and regions. III edition. John Wiley & Sons, 861 p.
- Meschede, M., Blackey, R. 2010. Plate Tectonics: Continental Drift and Mountain Building. Springer, 220 p.
- Sandulescu, M. - Geotectonica Romaniei, Bucuresti, 1984
- Dixon, J.E., Robertson, A.H.F., ed., 1984, The geological evolution of the Eastern Mediterranean, v. 17: London, Geological Society, London, Special Publication.
- Stampfli, G.M. (Ed). 2001. Geology of the western Swiss Alps, a guide-book. Mémoires de Géologie (Lausanne) № 36.
- Jolivet, L., J.-P. Brun. 2010. Cenozoic geodynamic evolution of the Aegean. – International Journal of Earth Sciences (Geol. Rundsch), 99, 109–138.
- Okay, A. 2004. Tectonics of Turkey and surrounding regions. Third country training program, Ankara, 18p.

Съставил: доц. Николай Бонев, кат. ГПИГ